

Становище

От доц. Владимир Александров Игнатов - Университет по архитектура, строителство и геодезия

На хабилитационен труд за присъждане на звание „професор”, професионално направление 8.2. „Изобразително изкуство” (Скулптура и художествени конструкции).

Автор: доц. д-р Анна Цоловска

Тема: „Фундаменти на творческата реалност”

Кандидатът е представил всички необходими документи – коректно съставени и легитимни.

Хабилитационният труд на Анна Цоловска е обособен в три части.

Първата е текстово изложение на четири цикъла и отражението на работата ѝ по тези цикли в преподавателската ѝ дейност.

Втората част представя кратки текстове и снимков материал към четирите цикъла.

Третата част са допълнителни работи, резултат от нейни пластични търсения, трансформирани в графични арт обекти.

Анна Цоловска е творец, който отстоява с изкуството си и поведението си своя художнически и човешки морал. Запомнящи се изяви и плодотворното общуване със студентите като преподавател определя цялата многопластовост на творческата ѝ натура. Хабилитационният труд осветява интереса ѝ към проблем, имащ различни измерения в художествената култура. Изследването внася познания в контекста на определени тенденции в българското изкуство, свързани с експеримента, което променя философията на пространството и неговото дефиниране. Трудът свидетелства за завиден творчески потенциал, който ни се разкрива убедително, придобива конкретна и ясна характеристика – искреното желание за артистична себеизява. Аргументирано поднася качествени и защитени тези, чрез които се стига до следните общи характеристики и оценки:

- Трудът е документ на ясни мисловни построения, чрез които ни поднася същността на своето вътрешно аз. Насама да размишлява над смисъла, над мисията си, над житейските ситуации, да опознае себе си, да балансира емоциите си;

- Интелектуалното поведение при Анна Цоловска неизбежно включва в себе си мисленето, основен атрибут на духовната ѝ субстанция, с неговите модуси въображение, чувства и желания. „Питането“ за аспекти на творческата реалност, в която се намира и в която се открива е подход, имплициран в труда;
- Менталността при нея е плод на възпитание, ценностна система, индивидуален опит, възприятия и преживявания. Менталност, която е структурирана – разпознава специфичното и общото, всеобхватното, абстрактното.

И още:

- Себеразкриващ анализ с философско умонастроение и висока степен на компетентност. Търсене на същността зад многообразието на емперията. Покрива широк спектър от проблематика.
- Абстрактното мислене при Анна Цоловска е нейната вътрешна реч. Преодолява конкретността, като работи с понятия и достига нива на обобщение. Думите при нея са основен инструмент за формулировки на мисли, логичност и последователност. Думата (абстракция) винаги свързва с нейните обекти или феномени, а концепцията е елемент за обяснение и разбиране.
- Изкуството ѝ е пълноправна част от света на културата. То свидетелства за изграждането на споделен човешки свят. Теоретичният подход го доближава до когнитивните дисциплини. За да разберем определена творба на Анна Цоловска трябва да отчитаме процеса на нейното създаване, а този процес е кохерентен с технологията (нейната специфика) и креативността.
- Нейният резултат от плодотворния диалог с фотографията е показване на свят, не отвън, а отвътре, от позицията на самия свят. Методологично средство, което ѝ позволява да изгради подход и предмет на дейност. Да види и разкрие определени аспекти и контури от реалността.
- Сегментациите (фрагменти) разкриват кризата на целостта, подобно на разпокъсаното модерно човечество.
- Статичността на традиционната когнитивна двойка форма – съдържание е преодоляна от възгледа, че творбата е структура от функции и откриването на смислови пластове става безкрайно.
- Изкуството ѝ е средство за символизиране, като впряга ресурси на скулптурата, художествените конструкции, графиката и с това допринася за тяхното взаимно интегриране.

- Постиженията ѝ допълват истината че творбата не е обикновен продукт, тя въплащава образцови реализации, художникът дължи своя статут на творбите, които е създал – извод, съотносим към твореца и преподавател Анна Цоловска.

Стилистично и методично, тесктът е съобразен с аудитория мотивирана и интелигентна, на която се поднасят референциални връзки между категории и проблеми, касаещи творчеството, неговото „разбиране“. От което следва, че е качествена основа за детерминирано обвързване на равнища и форми на обучение в академичните структури на образованието.

Заключение:

Всичко това е доказателство за търсения на значими теоретични проблеми от страна на Анна Цоловска, в тясна взаимовръзка с практическото развитие на нейното професионално изграждане. Допълва нови страни в съществуващите знания, към значението на творчески и естетически стойности, приложими в творческата практика, образованието и могат да бъдат ползвани от широк кръг специалисти. Поради тази причина смятам, че хабилитационният труд трябва да бъде публикуван. Представява принос в науката и практиката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Давам положителна оценка на хабилитационния труд, постигнатите резултати и приноси. Убедено предлагам на Научното жури да присъди званието „**професор**“ на доц.д-р Анна Цоловска .

Становище:

доц. Владимир Игнатов